

АНБАЛДІНГ НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» І РИЗИКИ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

*М.В. Берлоус, асистент
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу*

Заснування нової компанії – оператора ГТС обумовлене приєднанням інтеграцією ПЕК України з східноєвропейськими країнами. Приєднавшись до Договору про заснування Енергетичного співтовариства Україна вже у 2010 р. фактично стала асоційованим членом ЄС. Щоправда до Договору про заснування Енергетичного співтовариства, тільки в частині енергоспівробітництва [1].

Заснування нової компанії дозволяє створити оператора ГТС, який буде привабливим для міжнародних партнерів, що відкриває додаткові можливості для створення в Україні ефективного ринку природного газу, протидії Північному потоку-2 та схожим проектам, максимізації цінності державних активів.

Перелічимо недоліки Укртрансгазу як оператора ГТС:

– активи зі зберігання природного газу, які на сьогодні є збитковими і в Україні, і в Європі, а також непрофільні активи зі спірною, або навіть від’ємною цінністю для акціонера;

– непрозора структура менеджменту, яка ускладнює та затримує впровадження ефективної системи корпоративного управління відповідно до принципів ОЕСР;

– «Історичні проблеми» Укртрансгазу, зокрема спори із Укрнафтою та Укргаз-Енерго щодо 11,7 млрд.куб.м. природного газу, відповідно;

– надлишок чисельності персоналу (у 10 разів вищий ніж для деяких схожих європейських компаній);

– високий ризик того, що компанія не пройде перевірку потенційних партнерів (due diligence).

Переваги нової компанії як оператора ГТС створеної шляхом амбалдінгу:

– лише профільні активи, які задіяні у транспортуванні природного газу і які створюють чітко визначену цінність для акціонера та замовників;

– план корпоративного управління що передбачає перебудову ефективної системи за принципами корпоративного управління ОЕСР з нуля, що дозволить уникнути протидії старої системи;

– жодних історичних проблем;

– лише персонал, необхідний для ефективного і безпечного виконання функцій оператора ГТС;

– чиста і прозора компанія [2].

У лютому 2017 р. в групі «Нафтогаз» було розпочато початкову оцінку ризиків. Наведемо основні виявлені ризики, що можуть спричинити істотний негативний вплив на виробничі показники, грошові потоки та фінансовий стан групи «Нафтогаз»:

– техніко-експлуатаційні ризики (охорона праці, екологічна та промислова безпека, геологічні ризики, виконання інвестиційної програми);

– ризики пов'язані з ринками (нормативно-правова база внутрішнього ринку, сезонна ліквідність, запуск Турецького потоку та Північного потоку-2);

– макроекономічні ризики (валютні ринки, локальні економічні умови);

– реформа корпоративного управління (виконання Плану дій щодо корпоративного управління);

– корпоративна культура та розвиток (процес анбалдінгу оператора ГТС, можливе відокремлення Укргазвидобування);

– Антитерористична операція (проведення АТО на сході України, наслідки анексії Криму);

– судові процеси (арбітражні провадження щодо контрактів з Газпромом, ризик вимоги АТ «Газпромбанк» дострокового погашення кредиту).

Проте схема реструктуризації згідно із затвердженим Планом відокремлення уже вводиться в дію. Невідворотні зміни у структурі групи Нафтогаз призводять до створення нової організаційної архітектури, зміни у якісному і кількісному складі персоналу. Змінився також підхід до виробництва, адже раніше

акцент робився на технічному забезпеченні, а працівники розглядалися лише як додаток до нього.

В сьогоденнішніх реаліях підбір персоналу стає надзвичайно важливим процесом. Команда професіоналів і фахівців своєї справи здатні вивести на передові позиції компанію з таким же технічним забезпеченням як і в конкурентів. Інтеграція ГТС України на світовий ринок змушує оператора ГТС привести організаційну архітектуру компанії до світових норм. Необхідно розробити програму «віталізації» – пожвавлення компанії, задля створення ефективної архітектури організації.

Список використаних джерел

1 Берлоус М.В. Ревіталізація підприємств НГК України в умовах Третього енергетичного пакету / М.В. Берлус // Сталий розвиток економіки. – 2017. – №2.

2. Перші паростки. Річний звіт НАК «Нафтогаз України» 2016. Офіційний сайт «Нафтогаз України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.naftogaz.com